

Västberga Gård 1901-1934

1901 Karta från 1901. Stambanan Stockholm-Göteborg passerar förbi. Man ser den långa trädallén från Södertäljevägen och fram vinkelrätt mot Västberga Gård.

1916 Sålde godset till Fastighets AB Västberga (Enskilda Banken) för att stycka av den stora egendomen till bostäder och industri.

1920 Bolagets inspektor **Ernst Hammarnoff** bodde på gården och brukade marken med 39 anställda. De anställda var enligt 1920-års mantals- och taxeringslängd: 1 ingenjör, 1 inspektor, 1 rättare, 1 jordbruksarbetare, 1 kusk, 1 smed, 6 kördrängar, 1 ladugårdskarl, 1 schaktmästare, 1 timmerman, 1 smideshantlangare, 1 mätningsbiträde, 11 grovarbetare och 11 bergsprängare.

Ernst Hammarnoffs dotter Britta som bodde där 1920-1934 skriver i en berättelse för Brännkyrka Hembygdsförening.

Västberga var en stor gård med ett 70-tal kor och ett 10-tal hästar. Sydost om huvudbyggnaden låg ladugården. Där låg också 2 statarlängor. Där bodde många familjer med många barn. Fattigdomen var stor och liknades vid Ivar Lo och Moa Martinssons skildringar av statarlivet. (Statarna tycks inte medräknas i förteckningen av anställda på gården?) Mellan ladugården och järnvägen låg en damm där barnen åkte skridskor på vintern innan isen sågades upp i stora sjok och kördes till istacken. Där Asea Skandias Kabelverk nu ligger (På andra sidan av Västberga Gårdsväg) fanns en stor hage där hästarna betade. Där låg också gårdens smedja innan den blev flyttad. Trädgårdsmästaren domäner sträckte sig till väster om huvudbyggnaden och ända bort mot nuvarande Solberga, Han hade 2 växthus och flera trädgårdsdrängar. Han använde ett gammalt åttkantigt lusthus som vedbod/förråd på baksidan (Lusthuset finns tyvärr inte kvar).

I huvudbyggnaden fanns en stor salong med 5 fönster. Den var ej möblerad pga att det var så kallt där stora delar av året. Den stora blåvita Mariebergs kakelugnen blev nedmonterad i början av 1900-talet och sänd till Amerika. Det fanns ännu ett vardagsrum. Där var det också kallt och ett förfärligt golvdrag så de hade tjocka mattor över hela golvet. Köket med vedspis låg innanför norra trappan. Eftersom vattenledning saknas, så stod en stor trätunna utanför på förstutrappan som fick fyllas varje dag. Sängkammaren som låg på norra gaveln var mycket kall och den smaragdgröna kakelugnen utanför förmådde inte att värma längst bort i sovrummet. Elektriskt ljus installerades 1928 och detta underlättade mycket att man kunde få belysning i alla rum och hus, även i höns hus och grishus, enbart genom att trycka på knappar.

1934 dog Ernst och familjen flyttade från Västberga. Britta dog 2005

Kartan visar Västberga industriområde **1930**, med den långa trädallén och industrispåret längs Västberga Gårds norra sida.

